

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA		Strona/stron	1 z 11
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH		Data wydania	08.03.2023
	PL-09/IL-01		Nr wydania	08
			Nr egzemplarza	

DOKUMENTY SYSTEMU ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ STANOWIĄ WŁASNOŚĆ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ W LUBINIE I NIE MOGĄ BYĆ W ŻADEN SPOSÓB KOPIOWANE I WYKORZYSTYWANE.

1. CEL I ZAKRES

Celem instrukcji jest poinformowanie klienta o sposobie prawidłowego pobierania i transportu materiału biologicznego do badań mikrobiologicznych wykonywanych przez Sekcję Mikrobiologii i Parazytologii Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Lubinie, jak również o możliwości złożenia skargi związanej z działalnością laboratoryjną.

Wytyczne zawarte w instrukcji obowiązują klientów Oddziału Laboratoryjnego (zleceńodawców, pacjentów, osoby pobierające i transportujące materiał do badań). Instrukcja jest dostępna w Punkcie Przyjęć Materiału do Badań oraz na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/psse-lubin>

2. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Pełną odpowiedzialność za wszystkie etapy: od pobrania materiału do badań poprzez jego transport, aż do momentu jego dostarczenia do Punktu Przyjęć Materiału do Badań ponosi klient Oddziału Laboratoryjnego.

3. TERMINY I DEFINICJE

3.1. Wymazówka – mały wacik na giętym pręcie

3.2. Wymazówka z podłożem transportowym - mały wacik na giętym pręcie z probówką zawierającą podłoże transportowe, przeznaczony do wykonywania wymazów i przeniesienia pobranej próbki na pożywkę bakteryjną w celu identyfikacji obecnych w wymazie mikroorganizmów.

3.3. Pojemnik do pobierania materiału - jałowy pojemnik z łopatką lub bez łopatki do pobierania i transportu materiału do badania.

3.4. Temperatura otoczenia - temperatura pokojowa w zakresie 20±5°C

4. TRYB POSTĘPOWANIA

4.1. Zasady ogólne

Sposób pobierania i transportu materiału do badań nie może zmieniać jego właściwości.

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	2 z 11
		Data wydania	08.03.2023
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	08
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

Pobieranie – materiał do badań (kał, wymaz z kału, wymaz z odbytu, mocz, wymaz okołoodbytniczy, odcisk okołoodbytniczy, badania czystościowe) jest pobierany przez pacjenta/klienta lub jego opiekuna prawnego, którzy poświadczają ten fakt na zleceniu. Materiał do badań od osób chorych powinien być pobrany w okresie objawowym.

Materiał w zależności od rodzaju i kierunku badania należy pobierać do jałowego pojemnika przeznaczonego do przechowywania i transportu próbek do badań mikrobiologicznych/parazytologicznych (pojemnik na kał, pojemnik na mocz, wymazówka sucha w probówce, wymazówka w probówce z podłożem transportowym, szkiełko podstawowe z taśmą). Warunki szczegółowe dotyczące pobrania, jeśli dotyczą, są opisane w podpunktach 4.2. - 4.10.

Osprzęt potrzebny do pobrania materiału do badań klienti otrzymują w Punkcie Pobrania Materiału do Badań.

Nieprawidłowo pobrany materiał nie będzie przyjęty do badania.

Materiał do badań traktowany jest jako potencjalnie zakaźny.

Transport – wszystkie materiały do badań zabezpieczone przed uszkodzeniem i wpływem warunków zewnętrznych należy transportować do laboratorium w możliwie najkrótszym czasie. Warunki szczegółowe dotyczące transportu, jeśli dotyczą, są opisane w podpunktach 4.2. – 4.10.

Dostarczenie do laboratorium – materiał do badań należy dostarczyć do Punktu Przyjęć Materiału do Badań (parter - pokój nr 1). Wraz z materiałem należy dostarczyć zlecenie na wykonanie badania. Zlecenie na badanie zawiera dane zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych. Wzory formularzy zlecenia na badania są dostępne w Punkcie Przyjęć Materiału do Badań oraz na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/psse-lubin>. Pracownik Punktu Przyjęć Materiału do Badań dokonuje oceny stanu próbki oraz przeglądu zlecenia. W przypadku oceny pozytywnej nadaje badaniu indywidualny numer kodowy. Wszelkie odstępstwa od niniejszej instrukcji należy uzgadniać indywidualnie z Kierownikiem Oddziału Laboratoryjnego

4.2. Próbki moczu do badań w kierunku obecności pałeczek z rodzaju *Salmonella* spp.

Badania moczu w kierunku obecności pałeczek z rodzaju *Salmonella* spp. zlecane są przez Sekcję Epidemiologii od osób będących pod nadzorem (ozdrowieńcy, nosiciele).

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	3 z 11
		Data wydania	08.03.2023
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	08
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

Metoda pobierania próbki

Materiałem do badań jest:

- mocz – próbkę moczu należy pobrać po przerwie nocnej, po dokładnym umyciu krocza i ujścia cewki moczowej. Mocz powinien pochodzić ze środkowego strumienia. Należy pobrać około 5ml moczu bezpośrednio do jałowego pojemnika. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem.

Przechowywanie, transport i dostarczenie próbki do laboratorium

Próbkę moczu dostarczyć do laboratorium do 2 godzin od momentu pobrania (transport w temperaturze otoczenia) lub do 4 godzin, jeśli od momentu pobrania próbka była przechowywana w lodówce (4-8°C).

4.3. Próbki kału, wymazu z kału i wymazu z odbytu do badań bakteriologicznych

4.3.1. Badania osób chorych, ozdowieńców, nosicieli i osób ze styczności

Próbki od osób chorych należy pobierać w okresie objawowym, przed podaniem antybiotyku lub 5-7 dni po jego odstawieniu.

W przypadku ozdowieńców, nosicieli i osób ze styczności o terminie i częstotliwości badań decyduje Sekcja Epidemiologii.

Metody pobierania próbki

Materiałem do badań jest:

- kał – próbkę kału w postaci grudki wielkości orzecha włoskiego pobrać do jałowego pojemnika za pomocą sterylnej łopatki. Materiał pobrać z miejsc zawierających ślady ropy, krwi lub śluzu w kale. W przypadku silnej biegunki pobrać około 5ml płynnego kału. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem. Materiału nie wolno pobierać z urządzeń sanitarnych.

- wymaz z kału – pobiera się, gdy niemożliwe jest niezwłoczne dostarczenie kału. Należy zastosować jałową wymazówkę z podłożem transportowym Amies lub Stuart. Pobrać grudkę kału wielkości ziarna ryżu. Wymazówkę umieścić w próbówce z podłożem. Upewnić się, że korek wymazówki szczelnie zamyka próbówkę. Opisać imieniem i nazwiskiem.

- wymaz z odbytu – pobrany wymaz powinien zawierać widoczny ślad kału oraz złuszczone nabłonki. Należy zastosować jałową wymazówkę w próbówce z podłożem transportowym Amies lub Stuart. Wymazówkę wprowadzić poza zwieracz zewnętrzny odbytu na głębokość około 5cm i kilkakrotnie obrócić, aby pobrać materiał. Wymazówkę umieścić w próbówce z podłożem. Upewnić się, że korek wymazówki szczelnie zamyka próbówkę. Opisać imieniem i nazwiskiem.

W przypadku niemowlęcia próbkę kału do badania należy pobrać z pieluszki.

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	4 z 11
		Data wydania	08.03.2023
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	08
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

Przechowywanie, transport i dostarczenie próbki do laboratorium

Próbkę kału/wymaz z kału/wymaz z odbytu dostarczyć do laboratorium do 2 godzin od momentu pobrania (transport w temperaturze otoczenia).

Próbkę kału można dostarczyć do 24 godzin, jeśli od momentu pobrania była przechowywana w lodówce (4-8°C).

Wymaz z kału/wymaz z odbytu można dostarczyć do 72 godzin, jeśli od momentu pobrania były przechowywane w lodówce (4-8°C).

Próbek nie wolno zamrażać.

4.3.2. Próbki kału, wymazu z kału i wymazu z odbytu do badań osób zdrowych w kierunku nosicielstwa pałeczek z rodzaju *Salmonella* i *Shigella* (badania do celów sanitarno-epidemiologicznych)

Do badania należy dostarczyć trzy próbki pobrane przez trzy kolejne dni (po jednej każdego dnia):

- pierwszego dnia - wymaz z kału na podłożu transportowym
- drugiego dnia - próbkę kału w jałowym pojemniku do pobierania kału
- trzeciego dnia - próbkę kału w jałowym pojemniku do pobierania kału.

W przypadku, gdy nie udaje się uzyskać próbek kału w wymaganym okresie czasu, dopuszcza się pobranie wymazu z odbytu.

Metody pobierania próbki

Materiałem do badań jest:

- kał – próbkę kału w postaci grudki wielkości orzecha włoskiego pobrać do jałowego pojemnika za pomocą sterylnej łopatki. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz kolejnym numerem próbki (1,2,3). Materiału nie wolno pobierać z urządzeń sanitarnych.
- wymaz z kału – pobiera się, gdy niemożliwe jest niezwłoczne dostarczenie kału. Należy zastosować jałową wymazówkę z podłożem transportowym Amies lub Stuart. Pobrać grudkę kału wielkości ziarna ryżu. Wymazówkę umieścić w probówce z podłożem. Upewnić się, że korek wymazówki szczelnie zamyka probówkę. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz kolejnym numerem próbki (1,2,3).
- wymaz z odbytu – pobrany wymaz powinien zawierać widoczny ślad kału oraz złuszczone nabłonki. Należy zastosować jałową wymazówkę w probówce z podłożem transportowym Amies lub Stuart. Wymazówkę wprowadzić poza zwieracz zewnętrzny odbytu na głębokość około 5cm i kilkakrotnie obrócić, aby pobrać materiał. Wymazówkę umieścić w probówce z podłożem. Upewnić się, że korek wymazówki szczelnie zamyka probówkę. Opisać imieniem i nazwiskiem oraz kolejnym numerem próbki (1,2,3).

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	5 z 11
		Data wydania	08.03.2023
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	08
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

Przechowywanie, transport i dostarczenie próbki do laboratorium

Próbki materiału przechowywać w lodówce (4–8°C) od momentu ich pobrania. Wszystkie trzy próbki dostarczyć do laboratorium jednego dnia (do 72 godzin od pobrania pierwszej próbki). Laboratorium przyjmuje próbki od poniedziałku do czwartku do godz. 13.00.

W szczególnych przypadkach próbki można transportować pojedynczo, zgodnie ze schematem:

- próbkę kału/wymaz z kału/wymaz z odbytu dostarczyć do laboratorium do 2 godzin od momentu pobrania (transport w temperaturze otoczenia).
- próbkę kału można dostarczyć do 24 godzin, jeśli od momentu pobrania była przechowywana w lodówce (4–8°C).
- wymaz z kału/wymaz z odbytu można dostarczyć do 72 godzin, jeśli od momentu pobrania były przechowywane w lodówce (4–8°C).

Przedział czasowy między dostarczeniem pierwszej próbki a ostatniej nie może być dłuższy niż 7 dni.

Próbek nie wolno zamrażać.

4.4. Materiał do badań parazytologicznych

Próbki od osób chorych należy pobierać w okresie objawowym, przed podaniem leku lub 5–7 dni po jego odstawieniu. Próbki do badań parazytologicznych należy pobierać 3-krotnie w odstępie 3–4 dni (nie dotyczy postaci dorosłej pasożyta). Jednorazowy ujemny wynik badania nie wyklucza zarażenia pasożytem.

Metody pobierania próbki

Materiałem do badań jest:

- kał – próbkę kału w postaci grudki wielkości orzecha włoskiego pobrać do jałowego pojemnika za pomocą sterylnej łopatki. Materiał pobrać z różnych miejsc zawierających ślady ropy, krwi lub śluzu w kale. W przypadku stolca płynnego pobrać około 5ml płynnego kału. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem. Materiału nie wolno pobierać z urządzeń sanitarnych.
- wymaz (wycier) okołoodbytniczy – próbkę należy pobrać rano, przed wykonaniem wszelkich czynności higieniczno-fizjologicznych. Użyć jałowej wymazówki, którą należy ruchem okrężnym wytrzeć tylko zewnętrzne fałdy odbytu i umieścić w próbkówce. Upewnić się, że korek wymazówki szczelnie zamyka próbkówkę. Opisać imieniem i nazwiskiem.
- odcisk okołoodbytniczy – próbkę należy pobrać rano, przed wykonaniem wszelkich czynności higieniczno-fizjologicznych. Jedną ręką rozsunąć pośladki, a drugą przykleić taśmę klejącą na kilka sekund do odbytu. Następnie taśmę odkleić i przykleić do szkiełka podstawowego tak,

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	6 z 11
		Data wydania	08.03.2023
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	08
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

aby nie było pęcherzyków powietrza. Umieścić w woreczku. Opisać imieniem i nazwiskiem.

- postać dorosła pasożyta – do czystego pojemnika należy dodać niewielką ilość wody i umieścić w niej dorosłą postać pasożyta. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem.

Przechowywanie, transport i dostarczenie próbki do laboratorium

- kał dostarczyć do laboratorium do 2 godzin od momentu pobrania. Można dostarczyć próbkę kału do 48 godzin, jeśli od momentu pobrania była przechowywana w lodówce (2-8°C).

- wymaz (wycier) okołoodbytniczy dostarczyć do laboratorium w możliwie najkrótszym czasie

- odcisk okołoodbytniczy dostarczyć do laboratorium w możliwie najkrótszym czasie

- postać dorosła pasożyta dostarczyć do laboratorium do 24 godzin.

4.5. Materiał do badań wirusologicznych

Próbki od osób chorych należy pobierać w okresie objawowym.

Metoda pobierania próbki

Materiałem do badań jest:

- kał – próbkę kału w postaci grudki wielkości orzecha włoskiego pobrać do jałowego pojemnika za pomocą sterylnej łopatki. W przypadku silnej biegunki pobrać około 5ml płynnego kału. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem. Materiału nie wolno pobierać z urządzeń sanitarnych.

Przechowywanie, transport i dostarczenie próbki do laboratorium

Po pobraniu próbkę kału należy umieścić w lodówce (2-8°C), transportować w warunkach schłodzenia (2-8°C) i dostarczyć do laboratorium do 72 godzin od momentu pobrania. Jeżeli przewiduje się dłuższy czas przechowywania/transportu, materiał należy zamrozić w temperaturze równej lub niższej -20°C.

4.6. Materiał do badań mykologicznych

Metoda pobierania próbki

Materiałem do badań jest:

- kał – próbkę kału w postaci grudki wielkości orzecha włoskiego pobrać do jałowego pojemnika za pomocą sterylnej łopatki. W przypadku silnej biegunki pobrać około 5ml płynnego kału. Zamknąć szczelnie pojemnik. Opisać imieniem i nazwiskiem. Materiału nie wolno pobierać z urządzeń sanitarnych.

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	7 z 11
		Data wydania	08.03.2023
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	08
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

Przechowywanie, transport i dostarczenie próbek do laboratorium

Po pobraniu próbkę kału należy umieścić w lodówce (2-8°C), dostarczyć do laboratorium do 48 godzin od momentu pobrania.

4.7. Ilościowe badanie zanieczyszczeń powierzchni roboczych drobnoustrojami

Próbkę pobiera się metodą kontaktową (odcisk powierzchni). Jest to metoda ilościowa służąca do kontroli powierzchni suchych i płaskich za pomocą płytek zawierających odpowiednie podłoże wzrostowe z meniskiem wypukłym o powierzchni 25cm². Do badania ilościowego pojedynczej próbki wykorzystuje się dwa podłoża:

- podłoże tryptozowo-sojowe (TSA) – do hodowli bakterii
- podłoże Sabouraud – do hodowli grzybów

Do pobranych próbek należy dołączyć kontrolę z tych samych podłoży, oznaczając je symbolem np. K₁, K₂.

Metoda pobierania próbek

Otworzyć opakowanie z płytkami kontaktowymi. Płytki doprowadzić do temperatury otoczenia. Zdjąć wieczko i płytkę z każdym podłożem przyłożyć bezpośrednio do badanej powierzchni – lekko naciskać przez ok. 10 sekund nie obracając płytki. Zamknąć płytkę, odwrócić wieczkiem do dołu i oznakować próbkę (data, czas i miejsce odcisku). Miejsce przyłożenia płytek oczyścić z ewentualnych resztek podłoża.

Przechowywanie, transport i dostarczenie próbek do laboratorium

Płytki z odciskiem wraz z płytkami kontrolnymi dostarczyć do laboratorium do 24 godzin od momentu pobrania w opakowaniu transportowym z wkładem chłodniczym, aby utrzymać temperaturę w zakresie 5-15°C.

4.8. Ilościowe badanie zanieczyszczeń powietrza drobnoustrojami

Próbkę pobiera się metodą sedymentacyjną. Przed przystąpieniem do pobierania próbek należy zamknąć okna i drzwi. Próbkę powietrza pobierać bezpośrednio na płytki Petriego z odpowiednim podłożem rozmieszczając je na wysokości ok. 1,3 m. Do badania ilościowego pojedynczej próbki wykorzystuje się dwa podłoża:

- podłoże tryptozowo-sojowe (TSA) – do hodowli bakterii
- podłoże Sabouraud – do hodowli grzybów

Do pobranych próbek dołączyć kontrolę z tych samych podłoży oznaczając je symbolem np. K₁, K₂.

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA		Strona/stron	8 z 11
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH		Data wydania	08.03.2023
			Nr wydania	08
	PL-09/IL-01		Nr egzemplarza	

Metoda pobierania próbek

Otworzyć opakowanie z płytkami. Płytki doprowadzić do temperatury otoczenia. Zdjąć wieczka płytek i eksponować 5-60 minut lub dłużej w zależności od przypuszczalnego stopnia zanieczyszczenia powietrza. Płytki kontrolne eksponować bez ich otwierania w tych samych warunkach. Po upływie określonego czasu płytki zamknąć, opisać (data, czas i miejsce ekspozycji).

Przechowywanie, transport i dostarczenie próbek do laboratorium

Płytki z pobranym materiałem wraz z płytkami kontrolnymi dostarczyć do laboratorium do 5 godzin od momentu pobrania w opakowaniu transportowym (transport w temperaturze otoczenia).

4.9. Potwierdzenie/identyfikacja szczepów *Salmonella*, *Shigella*

Materiałem do badań jest wyizolowany szczep bakteryjny wysiany na skos agarowy. Należy go oznakować kodem próbki, z której został wyhodowany. Szczep bakteryjny transportować w temperaturze otoczenia, dostarczyć osobiście do laboratorium w pojemniku przeznaczonym do transportu materiałów zakaźnych.

4.10. Biologiczne wskaźniki kontroli skuteczności procesu sterylizacji

W celu kontroli skuteczności procesu sterylizacji należy pobrać odpowiednią ilość biologicznych wskaźników (próbki testowe oraz jedna próbka kontrolna) dostępnych w Punkcie Przyjęć Materiału do Badań. Do czasu ekspozycji należy je przechowywać w odpowiednich warunkach:

- temperatura 15-30°C
- wilgotności powietrza 35-60%
- z dala od odczynników chemicznych.

Nie stosować wskaźników po upływie terminu ważności.

Wykonanie badania (ekspozycja)

Biologiczny wskaźnik (próbka testowa) zamknąć w rękawie papierowo-foliowym, umieścić w pakiecie z materiałem do sterylizacji. Pakiet umieścić w miejscu najtrudniejszym do penetracji pary w komorze sterylizacyjnej (zalecana dolna półka przy drzwiach). W przypadku przeprowadzania kontroli przy użyciu kilku pakietów, rozmieścić je, wraz z próbkami testowymi wewnątrz, równomiernie w całej komorze, a następnie przeprowadzić wybrany proces sterylizacji. Po zakończonej sterylizacji odczekać co najmniej 10 minut w celu schłodzenia biologicznych wskaźników, następnie wyjąć próbki testowe z pakietu testowego/pakietów testowych, opisać numerem próbki (1,2,3).

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	9 z 11
		Data wydania	08.03.2023
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	08
		Nr egzemplarza	
	PL-09/IL-01		

Wskaźnika kontrolnego nie poddawać procesowi sterylizacji.

Przechowywanie, transport i dostarczenie próbek do laboratorium

Biologiczne wskaźniki wraz z próbką kontrolną należy dostarczyć do laboratorium do 2 godzin po zakończeniu procesu sterylizacji (transport w temperaturze otoczenia). Próbki można przechowywać do 7 dni, jeśli po zakończeniu procesu sterylizacji będą umieszczone w lodówce (2-8°C).

6. CZAS OCZEKIWANIA NA SPRAWOZDANIA Z BADAŃ

Po dostarczeniu próbek do badań, klient informowany jest o czasie oczekiwania na sprawozdanie z badań. Może on również zadzwonić do laboratorium, aby dowiedzieć się czy sprawozdanie jest gotowe do odbioru. Laboratorium nie udziela telefonicznie informacji na temat wyniku badania.

6.1. Badania bakteriologiczne kału/wymazu kału/wymazu z odbytu

Do 5 dni roboczych w zależności od ilości i rodzaju izolowanych bakterii. W przypadku typowania serologicznego *Salmonella*, *Shigella* laboratorium może przedłużyć czas oczekiwania na sprawozdanie do 2 tygodni.

6.2. Wykrywanie obecności antygenów *Helicobacter pylori*, *Campylobacter* spp.

Do 2 dni roboczych

6.3. Badania parazytologiczne

Do 5 dni roboczych – dla badania koproskopowego kału/wymazu (wycieru)/odcisku

Do 2 dni roboczych - dla badań metodami immunochromatograficznymi

6.4. Badania czystościowe (powierzchni i powietrza)

Do 10 dni roboczych

6.5. Badania wirusologiczne kału metodą immunochromatograficzną

Do 2 dni roboczych

6.6. Badanie mikrobiologiczne moczu w kierunku pałeczek *Salmonella* spp.

Do 5 dni roboczych. W przypadku typowania serologicznego *Salmonella* laboratorium może przedłużyć czas oczekiwania na sprawozdanie do 2 tygodni.

6.7. Badanie biologicznych wskaźników kontroli skuteczności procesu sterylizacji

Do 3 dni roboczych

6.8. Potwierdzenie/identyfikacja szczepów *Salmonella*, *Shigella*

Do 2 tygodni

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	10 z 11
		Data wydania	08.03.2023
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	08
	PL-09/IL-01	Nr egzemplarza	

7. SKARGA

Klient ma prawo do złożenia skargi związanej z działalnością laboratorium. Instrukcja dotycząca rozpatrywania skarg jest dostępna w Punkcie Przyjęć Materiału do Badań

8. DOKUMENTY ZWIĄZANE

- 8.1.** Procedura PL-09 „Postępowanie z próbkami do badań”
- 8.2.** Procedura PL-08 „Przegląd zapytań, ofert i umów”
- 8.3.** Instrukcja PL-05/IL-01 „Zgłaszanie i rozpatrywanie skarg”
- 8.4.** Instrukcje producentów testów
- 8.5.** Buczek A.: Choroby pasożytnicze. Epidemiologia, diagnostyka, objawy. Koliber, Lublin 2005
- 8.6.** Buczek A.: Atlas pasożytów człowieka. Koliber, Lublin 2005
- 8.7.** Przondo-Mordarska A. red.: Procedury diagnostyki mikrobiologicznej w wybranych zakażeniach układowych, Continuo, Wrocław 2004
- 8.8.** Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2006 roku w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych

	INSTRUKCJA LABORATORYJNA	Strona/stron	11 z 11
		Data wydania	08.03.2023
	POBIERANIE I TRANSPORT MATERIAŁU DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH	Nr wydania	08
	PL-09/IL-01	Nr egzemplarza	

10. ROZDZIELNIK

Nr egz.	Otrzymujący procedurę	Data	Podpis
01	Kierownik Oddziału Laboratoryjnego/Główny Specjalista ds. Systemu Jakości		
02	Egzemplarz prezentacyjny		